

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ «ЗАГАЛЬНА ТЕОРІЯ ПЕРЕКЛАДУ»

Предметом вивчення навчальної дисципліни є процес перекладу як подвійний інтерпретаційно-породжувальний дискурс

Метою викладання навчальної дисципліни «Загальна теорія перекладу» є формування у здобувачів вищої освіти професійних мовних компетенцій, що сприятиме їхньому ефективному функціонуванню у культурному розмаїтті навчального та професійного середовищ.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Загальна теорія перекладу» є:

практичне: формувати у здобувачів вищої освіти загальні та професійно-орієнтовані комунікативні мовленнєві компетенції для забезпечення їхнього ефективного спілкування в професійному середовищі;

освітнє: сприяти формуванню у здобувачів вищої освіти здатності до самоосвіти, що надасть їм змогу продовжувати вивчати мову і після закінчення вищого навчального закладу;

пізнавальне: залучати здобувачів вищої освіти до таких академічних видів діяльності, які активізують і розвивають увесь спектр їхніх пізнавальних здібностей;

розвиваюче: допомагати здобувачам вищої освіти у формуванні загальних компетенцій з метою розвитку їх особистої мотивації (цінностей, ідеалів); зміцнювати впевненість здобувачів вищої освіти як користувачів мови, а також позитивне ставлення до вивчення мови;

соціокультурне: досягти розуміння важливих і різнопланових міжнародних соціокультурних проблем, для того щоб діяти належним чином у культурному розмаїтті професійних і академічних ситуацій.

Зміст навчальної дисципліни розкривається в темах:

Тема 1. ПЕРЕКЛАД: ПРОБЛЕМА ДЕФІНІЦІЇ ТА ТИПОЛОГІЯ. Об'єкт, предмет і завдання курсу «Загальна теорія перекладу». Текст як посередник процесу перекладу. Розділи перекладознавства. Проблема дефініції перекладу. Типологія перекладів.

Тема 2. ПРОБЛЕМА ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ. Дефініція еквівалентності в перекладознавстві. Типологія еквівалентності в перекладознавстві. Залежність еквівалентності від типу перекладного тексту. Трансформації як спосіб досягнення еквівалентності.

Тема 3. МОДЕЛІ ПЕРЕКЛАДУ. Денотативна (ситуативна) модель перекладу. Семантична модель перекладу. Інформативна модель перекладу. Трансформаційна модель перекладу. Модель перекладу із мовою-

посередником. Психолінгвістична модель перекладу. Комунікативні моделі перекладу. Дискурсивна модель перекладу.

Тема 4. ФОНЕТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ. Транслітерація як прийом відтворення графічної форми іншомовного слова. Транскрипція як прийом відтворення звукової форми іншомовного слова. Комбінація транскрипції та транслітерації. Фонографічна заміна за традицією. Зміна ритміко-мелодійного малюнка віршів.

Тема 5. ГРАМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ. Трансформації на словотвірному рівні. Трансформації на морфологічному рівні. Категорійна заміна. Частиномовна заміна. Заміна морфологічних засобів лексичними. Трансформації на синтаксичному рівні. Заміна сполуки словом і навпаки. Заміна синтаксичного зв'язку у словосполуках і реченнях. Членування речень. Об'єднання речень. Додавання й опущення мовних одиниць і конструкцій. Перестановки.

Тема 6. ЛЕКСИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ. Міжмовні лексичні відповідники. Денотативний аспект лексичних трансформацій. Конотативний аспект лексичних трансформацій. Номінативний аспект лексичних трансформацій.

Тема 7. ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ ПЕРЕКЛАДУ. Переклад фразеологічних одиниць. Фігуративні прагматичні трансформації. Прагматичні концептуальні перетворення в перекладах. Аксиологічні прагматичні трансформації. Мегатекстові трансформації в перекладах.

Тема 8. ПРОБЛЕМА ЛАКУН І РЕАЛІЙ В ПЕРЕКЛАДОЗНАВСТВІ. Лакуни. Типологія лакун. Реалії. Класифікація реалій в перекладознавстві. Прийоми перекладу реалій.